

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ТА
КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ПРАВА,
ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПСИХОЛОГІЇ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Кримінально-виконавче право: поглиблений
практичний курс

для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої
освіти
за спеціальністю К9 Правоохоронна діяльність

РОЗРОБНИК:

Доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри

_____ **Іван БОГАТИРЬОВ**

Розглянуто та затверджено на
засіданні кафедри

«31» серпня 2026 року, протокол № 2

Узгоджено з гарантом освітньої програми _____

Сергій ІВАШКО

Обсяг: 4 кредити ECTS.

Чернігів 2026

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна «Кримінально-виконавче право: поглиблений практичний курс» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти поглиблених теоретичних знань і практичних компетентностей у сфері кримінально-виконавчого права, виконання та відбування кримінальних покарань, застосування інших заходів кримінально-правового характеру, а також функціонування органів і установ виконання покарань. У межах дисципліни поглиблено розглядаються теоретико-правові засади кримінально-виконавчої політики України, система та принципи кримінально-виконавчого законодавства, правовий статус засуджених, особливості виконання окремих видів кримінальних покарань, порядок застосування до засуджених заходів заохочення і стягнення, питання ресоціалізації та соціальної адаптації осіб, які відбувають покарання, а також механізми забезпечення та захисту прав людини у сфері виконання кримінальних покарань. Особлива увага приділяється проблемним та дискусійним питанням кримінально-виконавчого права, сучасній судовій та правозастосовній практиці, міжнародним стандартам поведінки із засудженими, практиці Європейського суду з прав людини, тенденціям реформування пенітенціарної системи України та перспективам удосконалення кримінально-виконавчого законодавства. Поглиблений характер курсу забезпечує розвиток навичок юридичного аналізу, критичного мислення, аргументації правової позиції та самостійного вирішення складних професійних завдань у сфері кримінально-виконавчих правовідносин.

Навчальний план передбачає вивчення дисципліни (денна форма навчання) в обсязі 120 годин, в тому числі: 20 годин лекцій, 10 години семінарських занять, 10 годин практичних занять, 80 годин самостійної роботи; усього 4 кредити ЄСТС. Заочна форма навчання в обсязі 120 годин, 6 годин лекцій, 2 години семінарських занять, 4 годин практичних занять, 108 годин самостійної роботи, усього – 4 кредити ЄСТС.

Метою вивчення дисципліни є формування у магістрів поглиблених знань про теоретичні та прикладні засади кримінально-виконавчого права, механізми виконання і відбування кримінальних покарань, правовий статус засуджених, діяльність органів та установ виконання покарань, а також розвиток навичок аналізу й застосування кримінально-виконавчого законодавства з урахуванням міжнародних стандартів у сфері поведінки із засудженими.

Завдання навчальної дисципліни є:

- формування поглиблених системних знань про теоретико-правові засади кримінально-виконавчого права, його місце в системі права України та взаємозв'язок з іншими галузями права;
- критичне осмислення сучасної кримінально-виконавчої політики України, її цілей, принципів, напрямів розвитку та проблем реалізації;
- поглиблене дослідження системи кримінально-виконавчого законодавства України, практики його застосування та основних напрямів удосконалення;
- формування здатності самостійно аналізувати складні та дискусійні проблеми правового регулювання виконання і відбування кримінальних покарань;
- поглиблення знань щодо правового статусу засуджених, механізмів реалізації, забезпечення та захисту їхніх прав і законних інтересів; дослідження особливостей виконання та відбування окремих видів кримінальних покарань, застосування заходів заохочення і стягнення, режимних та інших засобів кримінально-виконавчого впливу; аналіз правових засад діяльності органів і установ виконання покарань, їх повноважень, форм і методів

діяльності, а також особливостей взаємодії з іншими суб'єктами кримінально-виконавчих правовідносин;

- розвиток професійного правничого мислення, аргументованого правового аналізу та здатності приймати обґрунтовані рішення у складних теоретичних і практичних ситуаціях у сфері кримінально-виконавчих правовідносин;
- формування здатності оцінювати перспективи розвитку кримінально-виконавчої системи України з урахуванням принципу верховенства права, прав людини, європейських стандартів та сучасних тенденцій кримінально-виконавчої політики.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК 10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК 4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності.

СК 6. Здатність керувати самостійною роботою осіб, що навчаються, та бути наставником для молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок.

СК 8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.

СК 9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.

СК 11. Здатність взаємодіяти з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

СК 12. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних, спеціальної техніки, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК 13. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності у разі отримання інформації чи безпосередньо виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та інших службових ситуаціях.

СК 15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих та усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

Результати навчання (РН):

РН 1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні звання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців: зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять.

РН 3. Організовувати та керувати діяльністю підрозділів, які здійснюють правоохоронну діяльність.

РН 4. Узагальнювати практичні результати роботи і пропонувати нові рішення, з урахуванням цілей, обмежень, правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.

РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

РН 7. Оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт у процесі управління правоохоронним підрозділом в різних умовах обстановки, а також розробляти відповідні аналітичні та інформаційні матеріали, робити усні та письмові звіти та доповіді.

РН 8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

РН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

РН 12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

РН 13. Відшуковувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію.

РН 19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дія правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення припинення правопорушень.

СТРУКТУРА (ЗМІСТ) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план

№ теми	Назви тем	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
			Л	СЗ	ПЗ	СР		Л	СЗ	ПЗ	СР
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Актуальні проблеми теорії кримінально-виконавчого права України.	12	2	2		8	12	2			10
2.	Кримінально-виконавче право як теоретична основа теорії пенітенціарного права	10	2			8	10				10
3.	Методика трансформації кримінально-виконавчого права України в пенітенціарне право.	12	2		2	8	12		2		10
4.	Міністерство юстиції як суб'єкт формування і	12	2	2		8	14				14

	реалізації державної політики у сфері виконання покарань і пробації.										
5.	Суб'єкти виконання покарань в місцях несвободи Міністерства юстиції України..	12	2		2	8	12	2			10
6.	Державна установа «Центр пробації» як суб'єкт забезпечення виконання альтернативних видів покарань	14	2	2	2	8	14				14
7.	Актуальні проблеми функціонування кримінально-виконавчої системи України в умовах воєнного стану.	12	2	2		8	12	2			10
8.	Реалізація пенітенціарними закладами Міністерства юстиції України засобів соціальної корекції в доктрині пенітенціарного права.	12	2		2	8	12			2	10
9.	Актуальні проблеми реінтеграції засуджених з місць несвободи Міністерства юстиції України	12	2		2	8	12			2	10
10.	Динамічна безпека засуджених в пенітенціарних закладах Міністерства юстиції України пенітенціарного права.	12	2	2		8	10				10
	Усього годин семестр	120	20	10	10	80	120	6	2	4	108

ЗАВДАННЯ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття

Тема 1. Актуальні проблеми теорії кримінально-виконавчого права України.

1. Поняття, предмет, метод і система кримінально-виконавчого права України на сучасному етапі.

2. Основні проблеми розвитку кримінально-виконавчого права в умовах реформування пенітенціарної системи.

3. Співвідношення кримінально-виконавчого права з кримінальним, кримінальним процесуальним та адміністративним правом.

4. Сучасні наукові підходи до визначення перспектив розвитку кримінально-виконавчого законодавства України.

Дискусійне питання:

Чи відповідає сучасна модель кримінально-виконавчого права України потребам переходу від каральної до ресоціалізаційної моделі виконання покарань?

Тема 2. Кримінально-виконавче право як теоретична основа теорії пенітенціарного права.

1. Поняття та ознаки пенітенціарного права: сучасні наукові підходи.

2. Співвідношення понять «кримінально-виконавче право» та «пенітенціарне право».

3. Передумови формування пенітенціарного права як самостійного напрямку правового регулювання.

4. Зарубіжний та міжнародний досвід формування пенітенціарної доктрини.

Дискусія:

Чи існують сьогодні достатні теоретичні й нормативні передумови для виокремлення пенітенціарного права в самостійну галузь права України?

Тема 4. Міністерство юстиції як суб'єкт формування і реалізації державної політики у сфері виконання покарань і пробації.

1. Поняття та ознаки пенітенціарного права: сучасні наукові підходи.

2. Співвідношення понять «кримінально-виконавче право» та «пенітенціарне право».

3. Передумови формування пенітенціарного права як самостійного напрямку правового регулювання.

4. Зарубіжний та міжнародний досвід формування пенітенціарної доктрини.

Дискусія:

Чи існують сьогодні достатні теоретичні й нормативні передумови для виокремлення пенітенціарного права в самостійну галузь права України?

Тема 6. Державна установа «Центр пробації» як суб'єкт забезпечення виконання альтернативних видів покарань.

1. Правовий статус, структура та основні напрями діяльності ДУ «Центр пробації».

2. Види пробації та їх зміст у сучасному кримінально-виконавчому законодавстві.

3. Організація виконання покарань, не пов'язаних із позбавленням волі.

4. Взаємодія органів пробації з органами державної влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями та іншими суб'єктами.

Проблемне питання:

Які чинники найбільше впливають на ефективність пробації: законодавство, робота персоналу, соціальні послуги чи мотивація самого засудженого?

Тема 7 Актуальні проблеми функціонування кримінально-виконавчої системи України в умовах воєнного стану.

1. Особливості діяльності установ виконання покарань в умовах воєнного стану.
2. Забезпечення прав засуджених у разі виникнення воєнних та інших надзвичайних загроз.
3. Евакуація засуджених та персоналу установ виконання покарань: правові й організаційні аспекти.
4. Нові безпекові виклики для кримінально-виконавчої системи України в умовах війни.

Дискусія:

Як забезпечити баланс між вимогами безпеки установи та дотриманням фундаментальних прав засуджених у воєнний час?

Тема 10. Динамічна безпека засуджених в пенітенціарних закладах Міністерства юстиції України.

1. Поняття та зміст динамічної безпеки у пенітенціарних установах.
2. Співвідношення фізичної, режимної та динамічної безпеки.
3. Роль персоналу установи у забезпеченні динамічної безпеки та попередженні конфліктів.
4. Методи виявлення та оцінювання ризиків протиправної поведінки засуджених.

Дискусійне питання:

Чи може розвиток динамічної безпеки зменшити необхідність застосування жорстких режимних обмежень?

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичні заняття

Підготовка до практичного заняття передбачає опрацювання матеріалів (текстів) необхідних для успішного виконання практичних завдань.

Тому, бали успішності залежать від попередньої підготовки.

Тема 3. Методика трансформації кримінально-виконавчого права України в пенітенціарне право.

1. Передумови трансформації кримінально-виконавчого права у пенітенціарне право.
2. Основні етапи та напрями трансформації кримінально-виконавчого законодавства.
3. Роль міжнародних стандартів у формуванні сучасного пенітенціарного права.
4. Перспективи розроблення та прийняття Пенітенціарного кодексу України.

Кейс 1. «Кримінально-виконавчий чи Пенітенціарний кодекс?»

Робоча група Міністерства юстиції розглядає пропозицію щодо розроблення нового Пенітенціарного кодексу України замість подальшого внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу.

Частина експертів стверджує, що достатньо модернізувати чинний КВК України. Інші вважають, що необхідно повністю змінити концепцію правового регулювання, поставивши в центр не порядок виконання покарання, а права людини, ресоціалізацію, пробацію та підготовку до звільнення.

Завдання здобувачам:

- визначити аргументи обох сторін;
- встановити, які суспільні відносини має регулювати потенційний Пенітенціарний кодекс;
- запропонувати його орієнтовну структуру;
- сформулювати власний висновок щодо доцільності такої трансформації.

Тема 5. Суб'єкти виконання покарань в місцях несвободи Міністерства юстиції України.

1. Система органів та установ, що забезпечують виконання покарань у місцях несвободи.
2. Правовий статус адміністрації та персоналу установ виконання покарань.
3. Розмежування компетенції між різними суб'єктами кримінально-виконавчої діяльності.
4. Взаємодія установ виконання покарань з іншими державними органами.

Кейс 1. «Хто повинен приймати рішення?»

До начальника установи виконання покарань надійшло звернення засудженого щодо систематичного порушення його права на медичну допомогу. Одночасно адвокат засудженого звернувся до Міністерства юстиції та до керівництва міжрегіонального управління.

Начальник установи вважає, що питання належить виключно до компетенції медичної служби. Представник адміністрації стверджує, що керівництво установи не може втручатися у професійну діяльність медичних працівників.

Завдання:

1. Визначити суб'єктів відповідних правовідносин.
2. Встановити межі компетенції кожного з них.
3. Визначити алгоритм реагування адміністрації установи.
4. Підготувати юридично обґрунтований висновок щодо можливих порушень прав засудженого.

Кейс 2. «Перевищення повноважень»

Працівник установи виконання покарань самостійно обмежив пересування засудженого територією установи, мотивуючи це «оперативною необхідністю», але відповідного рішення адміністрації оформлено не було.

Потрібно визначити:

- чи має працівник такі повноваження;
- які юридичні підстави необхідні для застосування обмежень;
- які принципи кримінально-виконавчого права можуть бути порушені;
- як повинна відреагувати адміністрація.

Тема 6. Державна установа «Центр пробації» як суб'єкт забезпечення виконання альтернативних видів покарань.

1. Порядок постановки особи на облік органу пробації.
2. Організація наглядової пробації.
3. Оцінка ризиків повторного кримінального правопорушення та індивідуальне планування роботи.
4. Реагування органу пробації на невиконання засудженим покладених на нього обов'язків.

Кейс 1. «Не з'являється до органу пробації»

Особа, засуджена до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, двічі без попередження не з'явилася до уповноваженого органу з питань пробації. Під час телефонної розмови засуджений пояснив, що працює неофіційно в іншому місті та не може регулярно приїжджати.

Завдання:

1. Визначити обов'язки засудженого.

2. Оцінити правове значення причин неявки.
3. Встановити можливі заходи реагування працівника пробації.
4. Запропонувати алгоритм подальшої роботи із засудженим.

Кейс 2. «Високий ризик повторного правопорушення»

Під час оцінки ризиків працівник пробації встановив, що у засудженого немає постійного житла, стабільної роботи, наявне криміногенне оточення та попередні судимості.

Завдання групи:

Скласти короткий **індивідуальний план роботи із суб'єктом пробації**: ризики → потреби → заходи → відповідальні суб'єкти → очікуваний результат.

Тема 8. Реалізація пенітенціарними закладами Міністерства юстиції України засобів соціальної корекції в доктрині пенітенціарного права.

1. Поняття та мета соціально-виховної роботи із засудженими.
2. Основні засоби виправлення, ресоціалізації та соціальної корекції.
3. Індивідуалізація роботи із засудженими відповідно до їхніх потреб і ризиків.
4. Участь психологів, соціальних працівників, освітніх установ та громадських організацій у процесі ресоціалізації.

Кейс 1. «Засуджений відмовляється від участі у програмах»

Засудженому неодноразово пропонували участь у соціально-виховній програмі, професійному навчанні та консультаціях психолога. Він відмовляється, пояснюючи це тим, що «не бачить сенсу, бо після звільнення роботи все одно не знайде». До звільнення залишається десять місяців.

Завдання:

1. Визначити основні криміногенні та соціальні потреби особи.
2. Розробити модель мотиваційної роботи.
3. Визначити суб'єктів, яких доцільно залучити.
4. Запропонувати короткий план підготовки засудженого до звільнення.

Кейс 2. «Формальний план ресоціалізації»

Під час перевірки встановлено, що індивідуальні програми соціально-виховної роботи для кількох засуджених фактично ідентичні та містять однаковий перелік заходів.

Питання:

Чому такий підхід суперечить ідеї індивідуалізації виконання покарання? Розробіть критерії, за якими програма має формуватися індивідуально.

Тема 9. Актуальні проблеми реінтеграції засуджених з місць несвободи Міністерства юстиції України.

1. Поняття, зміст і етапи соціальної адаптації та реінтеграції осіб після звільнення.
2. Основні проблеми, з якими стикаються особи після звільнення з місць несвободи.
3. Роль органів державної влади, місцевого самоврядування, пробації та громадських організацій у реінтеграції.
4. Постпенітенціарний супровід як засіб запобігання повторній злочинності.

Кейс 1. «Звільнення через два тижні»

Засуджений має бути звільнений через 14 днів. Він не має постійного житла, родинні зв'язки втрачено, документи потребують відновлення, професії немає. Після звільнення планує повернутися до знайомих, частина яких раніше притягувалася до кримінальної відповідальності.

Завдання:

Скласти дорожню карту реінтеграції на перші 90 днів після звільнення, визначивши:

- житло;
- документи;
- працевлаштування;
- соціальний супровід;
- психологічну допомогу;
- суб'єктів, відповідальних за надання допомоги;
- ризики повторного правопорушення.

Кейс 2. «Роботодавець відмовляє»

Після звільнення особа успішно пройшла співбесіду, але після того, як роботодавець дізнався про судимість, їй відмовили у працевлаштуванні саме з цієї причини.

Завдання студентам:

1. Визначити правові та соціальні аспекти ситуації.
2. Проаналізувати проблему стигматизації осіб після звільнення.
3. Запропонувати законні механізми захисту та альтернативні шляхи працевлаштування.

Література до семінарських та практичних занять вказана у кінці силабуса.

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання.

Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу.

Для виконання завдань самостійної роботи *необхідно зробити конспект нижчезазначених питань.*

Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше *п'яти* сторінок рукописного тексту.

1. Сучасні проблеми та перспективи розвитку кримінально-виконавчого права України.
2. Співвідношення кримінально-виконавчого та пенітенціарного права: теоретичні підходи.
3. Основні напрями трансформації кримінально-виконавчого права України в пенітенціарне право.
4. Повноваження Міністерства юстиції України у сфері формування та реалізації державної політики щодо виконання покарань і пробації.
5. Система та правовий статус суб'єктів виконання покарань у місцях несвободи Міністерства юстиції України.
6. Правовий статус та основні напрями діяльності Державної установи «Центр пробації».
7. Особливості функціонування кримінально-виконавчої системи України в умовах воєнного стану.
8. Засоби соціальної корекції, виправлення та ресоціалізації засуджених у пенітенціарних закладах.
9. Основні проблеми соціальної адаптації та реінтеграції осіб після звільнення з місць несвободи.

10. Поняття, зміст та значення динамічної безпеки у діяльності пенітенціарних закладів.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного есе обсягом до 5 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем.

Тематика есе:

1. Сучасні проблеми розвитку кримінально-виконавчого права України.
2. Кримінально-виконавче право та пенітенціарне право: співвідношення понять і перспективи розвитку.
3. Трансформація кримінально-виконавчого права України в пенітенціарне право.
4. Роль Міністерства юстиції України у формуванні та реалізації державної політики у сфері виконання покарань і пробації.
5. Система органів та установ виконання покарань в Україні: сучасний стан і напрями реформування.
6. Правовий статус персоналу органів і установ виконання покарань.
7. Пробація як альтернатива покаранням, пов'язаним із позбавленням волі.
8. Державна установа «Центр пробації» у механізмі виконання альтернативних видів покарань.
9. Проблеми виконання кримінальних покарань в умовах воєнного стану.
10. Забезпечення прав засуджених в умовах воєнного стану.
11. Міжнародні стандарти поводження із засудженими та їх реалізація в Україні.
12. Ресоціалізація засуджених як мета виконання кримінального покарання.
13. Соціально-виховна робота із засудженими: сучасні підходи та проблеми реалізації.
14. Соціальна корекція поведінки засуджених у пенітенціарних закладах.
15. Підготовка засуджених до звільнення як складова процесу ресоціалізації.
16. Проблеми соціальної адаптації осіб після звільнення з місць позбавлення волі.
17. Реінтеграція колишніх засуджених у суспільство: правові та соціальні аспекти.
18. Запобігання повторній злочинності серед осіб, звільнених з місць несвободи.
19. Динамічна безпека у пенітенціарних установах: поняття, зміст та значення.
20. Роль персоналу пенітенціарних установ у забезпеченні динамічної безпеки.
21. Баланс між безпекою пенітенціарної установи та забезпеченням прав засуджених.
22. Перспективи реформування пенітенціарної системи України в умовах європейської інтеграції.

Методи контролю

Попередній контроль проводиться перед вивченням нового матеріалу. Цей вид контролю спрямований на виявлення якості опорних знань, умінь, навичок з метою їх актуалізації та корекції, встановлення необхідних внутрішніх та між предметних зв'язків. Самоконтроль та взаємний контроль орієнтує здобувачів на самостійність, зосередженість, сприяє розвитку вміння долати труднощі, спонукає до активної роботи на занятті, сприяє формуванню адекватної самооцінки, створює позитивний емоційний настрій, викликає задоволення від процесу навчання, зацікавленість у роботі.

Поточний контроль спрямовується на визначення й оцінювання умінь та навичок, якими оволодівають здобувачами у процесі вивчення навчальної дисципліни. Цей вид контролю передбачає перевірку шляхом організації фронтальної та індивідуальної діяльності здобувачів.

Методи поточного контролю: усне опитування, творчі письмові роботи, тестування, практичні завдання, індивідуальні та групові завдання проєктивного характеру.

Методи підсумкового контролю: виконання індивідуальних практичних завдань у процесі складання екзамену.

Порядок оцінювання

Оцінювання відбувається за системою відображеною в таблицях

Аудиторна робота, поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
T 1 5	T 2 5	T 2 5	T 3 5	T 4 5	T 5 5	T 6 5	T 7 5	T 8 5	T 9 5		
Самостійна робота 15 балів										40 балів	100 балів
Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою						
					екзамен	залік					
90-100	A	відмінно	Слухач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	Високий (творчий)	відмінно	зарховано					
82-89	B	добре	Слухач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи та задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре						
74-81	C		Слухач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.								
64-73	D	задовільно	Слухач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	Середній (репродуктивний)	задовільно						

60-63	E		Слухач володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Слухач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	незарховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Слухач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття, предмет і метод кримінально-виконавчого права України.
2. Місце кримінально-виконавчого права в системі права України.
3. Система та основні принципи кримінально-виконавчого права України.
4. Сучасні проблеми теорії кримінально-виконавчого права України.
5. Основні напрями розвитку кримінально-виконавчої політики України.
6. Поняття та зміст кримінально-виконавчих правовідносин.
7. Суб'єкти кримінально-виконавчих правовідносин та особливості їх правового статусу.
8. Правовий статус засуджених: поняття, структура та основні елементи.
9. Основні права, обов'язки та законні інтереси засуджених.
10. Механізми забезпечення і захисту прав засуджених.
11. Поняття пенітенціарного права та його основні ознаки.
12. Співвідношення кримінально-виконавчого та пенітенціарного права.
13. Кримінально-виконавче право як теоретична основа формування пенітенціарного права.
14. Передумови формування пенітенціарного права в Україні.
15. Сучасні наукові підходи до визначення предмета пенітенціарного права.
16. Сутність трансформації кримінально-виконавчого права України в пенітенціарне право.
17. Основні напрями трансформації кримінально-виконавчого законодавства України.

18. Роль міжнародних стандартів у трансформації кримінально-виконавчого права України.
19. Перспективи формування сучасного пенітенціарного законодавства України.
20. Поняття та зміст державної політики у сфері виконання покарань і пробації.
21. Міністерство юстиції України як суб'єкт формування державної політики у сфері виконання покарань.
22. Повноваження Міністерства юстиції України у сфері виконання кримінальних покарань.
23. Повноваження Міністерства юстиції України у сфері пробації.
24. Основні напрями реформування системи управління органами та установами виконання покарань.
25. Система суб'єктів виконання кримінальних покарань у місцях несвободи.
26. Правовий статус установ виконання покарань Міністерства юстиції України.
27. Основні завдання та функції установ виконання покарань.
28. Правовий статус персоналу органів і установ виконання покарань.
29. Взаємодія органів та установ виконання покарань з іншими органами державної влади та місцевого самоврядування.
30. Поняття пробації, її мета та основні завдання.
31. Види пробації та їх загальна характеристика.
32. Державна установа «Центр пробації»: правовий статус, завдання та функції.
33. Роль органів пробації у виконанні покарань, не пов'язаних із позбавленням волі.
34. Порядок організації роботи із суб'єктами пробації.
35. Оцінка ризиків вчинення повторного кримінального правопорушення у діяльності органів пробації.
36. Взаємодія органів пробації з органами державної влади, місцевого самоврядування та громадськими організаціями.
37. Особливості функціонування кримінально-виконавчої системи України в умовах воєнного стану.
38. Основні загрози та виклики для установ виконання покарань в умовах воєнного стану.
39. Забезпечення прав і законних інтересів засуджених в умовах воєнного стану.
40. Особливості забезпечення безпеки засуджених і персоналу установ виконання покарань в умовах воєнного стану.
41. Організаційно-правові питання евакуації засуджених з установ виконання покарань.
42. Поняття соціальної корекції засуджених та її місце у сучасній пенітенціарній доктрині.
43. Основні засоби виправлення та ресоціалізації засуджених.
44. Соціально-виховна робота із засудженими: поняття, завдання та основні форми.
45. Індивідуалізація соціально-виховної роботи із засудженими.
46. Роль освіти, професійної підготовки та праці у процесі виправлення і ресоціалізації засуджених.
47. Роль психологічної допомоги у процесі соціальної корекції засуджених.
48. Поняття та зміст реінтеграції осіб, звільнених із місць несвободи.
49. Основні проблеми соціальної адаптації осіб після звільнення з місць позбавлення волі.
50. Підготовка засуджених до звільнення як елемент їх подальшої реінтеграції.
51. Роль державних органів і органів місцевого самоврядування у реінтеграції осіб після звільнення.
52. Участь громадських і благодійних організацій у соціальній адаптації осіб після звільнення.

53. Постпенітенціарний супровід як засіб запобігання повторним кримінальним правопорушенням.
54. Основні чинники, що ускладнюють реінтеграцію осіб після звільнення з місць несвободи.
55. Поняття динамічної безпеки у пенітенціарних закладах.
56. Основні складові динамічної безпеки.
57. Співвідношення динамічної, фізичної та режимної безпеки в установах виконання покарань.
58. Роль персоналу установ виконання покарань у забезпеченні динамічної безпеки.
59. Значення професійної комунікації між персоналом та засудженими для забезпечення безпеки установи.
60. Виявлення, оцінка та попередження ризиків у системі динамічної безпеки.
61. Міжнародні стандарти поводження із засудженими та їх значення для кримінально-виконавчої системи України.
62. Значення практики Європейського суду з прав людини для забезпечення прав осіб, які відбувають кримінальні покарання.
63. Принцип верховенства права у сфері виконання кримінальних покарань.
64. Баланс між забезпеченням безпеки установи виконання покарань та дотриманням прав людини.
65. Основні напрями подальшого реформування кримінально-виконавчої та пенітенціарної системи України.

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні курсових робіт (принципи описані у Законі України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року №4742ІХ (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text>) та Кодексі академічної доброчесності Пенітенціарної академії України від 30 березня 2026 року №132/ОД (<https://pau.edu.ua/higher-education-quality-assurance-sector/academic-integrity/>). Списування під час підсумкового контролю, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх слухачів курсу очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

Рекомендована література

Основна

1. Сучасний в'язничий менеджмент: буклет / укладач: Дж. Мактакін. Київ: К.І.С., 2017. 100 с.
2. Автухов К.А., Гель А.П., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України. Академічний курс: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 432 с.
3. Автухов К.А., Мірошніченко Ю.Р., Чернишов Д.В. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про пробацію». Київ: ФОП Кандиба Т.П., 2019. 114 с.
4. Аркуша Л.І., Дикий О.В., Пожар В.Г. та ін. Пенітенціарна теорія і практика та права людини: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2021. 43 с.
5. Бесчастний В.М., Василик В.В., Фоменко А.Є. та ін. Науково-практичний коментар до Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» та Закону України «Про попереднє ув'язнення». Київ: ВД«Професіонал», 2020. 600 с.
6. Белкіна Д.С., Боровик А.В., Колб О.Г. та ін. Поняття та зміст прогалин і колізій у кримінально-виконавчому законодавстві України та шляхи їх подолання: навчальний посібник. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 336 с.
7. Богатирьов І.Г. Актуальні проблеми кримінально-виконавчого права України: навчальний модульний курс. Одеса: Вид-во «Юридика», 2023. 238 с.

8. Богатирьов І.Г. Актуальні проблеми кримінально-виконавчого права України: підручник (поглиблений курс). Одеса: Вид-во «Юридика», 2026. 312 с.
9. Богатирьов І.Г. В'язниця в Україні у ХХІ столітті (інноваційна модель). Київ: ВД «Дакор», 2023. 44 с.
10. Богатирьова О.І., Олефір Л.І. Застосування пробації в Україні: теорія і практика: навчальний посібник. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 208 с.
11. Боднар І.В., Іваньков І.В., Іваньков О.І. та ін. Моніторинг дотримання прав ув'язнених та засуджених в установах виконання покарань: навчально-методичний посібник. Чернігів: Десна-Прес, 2017. 216 с.
12. Боровик А.В., Головкін Б.М., Колб О.Г. та ін. Запобігання потраплянню у місця позбавлення волі заборонених предметів: кримінологічні та кримінально-виконавчі засади: навчальний посібник. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 400 с.
13. Боровик А.В., Колб І.О., Колб О.Г. та ін. Застосування в Україні заходів фізичного впливу, спеціальних засобів і зброї до засуджених, позбавлених волі: правові підстави, теорія і практика: навчальний посібник. Луцьк: «Волиньполіграф», 2020. 696 с.
14. Боровик А.В., Колб О.Г., Новосад Ю.О. та ін. Кримінально-виконавча діяльність прокуратури у сфері виконання покарань: навчальний посібник. Луцьк: «Волиньполіграф», 2020. 640 с.
15. Василик В.В., Джу́жа О.М., Колб О.Г. та ін. Виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні: навчальний посібник. Київ: НАВС, 2023. 146 с.
16. Галай А., Короткий Т., Пузирний В. та ін. Міжнародне гуманітарне право: посібник для працівників Державної кримінально-виконавчої служби України. Київ; Одеса: Фенікс, 2023. 236 с.
17. Галунько В.В., Журавльов Д.В., Лошицький М.В. та ін. Науково-практичний коментар Кримінально-виконавчого кодексу України. Київ: ВД «Професіонал», 2018. 296 с.
18. Гальцова О.В., Степанюк А.Ф., Яковець І.С. та ін. Дотримання прав людини в діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України і служби пробації: науково-практичний посібник. Харків: Право, 2023. 130 с.
19. Гетманцев О.В., Кройтор В.А., Ясинок М.М. та ін. Закон України «Про виконавче провадження», Закон України «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів»: Науково-практичний коментар. Київ: Алерта, 2019. 504 с.
20. Головкін Б.М., Колб О.Г., Конопельський В.Я. та ін. Мотиви вчинення кримінальних правопорушень персоналом установ виконання покарань: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2021. 338 с.
21. Головкін Б.М., Степанюк А.Х., Яковець І.С. та ін. Кримінально-виконавче право: підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків: Право, 2019. 288 с.
22. Гритенко О.А., Конопельський В.Я., Резніченко Г.С. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2019. 272 с.
23. Гумін О.М., Канцір В.С., Сопільник Р.Л. та ін. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2023. 416 с.
24. Данилевська Ю.О., Данилевський А.О., Назимко Є.С. та ін. Кримінально-виконавче право України: навчальний посібник. Київ: ВД «Дакор», 2020. 210 с.
25. Денисов С.Ф. Нове кримінальне та кримінально-виконавче законодавство України. Чернігів: Академія ДПтС, 2018. 261 с.
26. Денисов С.Ф., Павлов В.Г. Збірник тестів для контрольної перевірки знань курсантів, студентів та слухачів з курсу «Кримінально-виконавче право». Чернігів: Академія ДПтС, 2017. 352 с.
27. Дрьомін В.М., Ізовіта А.М., Марчук А.І. та ін. Кримінально-виконавче право: навчально-методичний посібник. Одеса: Гельветика, 2018. 112 с.
28. Дрьомін В.М., Марчук А.І., Цитряк В.Я. та ін. Кримінально-виконавче право: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2024. 104 с.
29. Дука О.А., Клочко І.М., Янчук О.Б. та ін. Основи професійної діяльності персоналу органу пробації: навчальний посібник. Київ, 2017. 242 с.

30. Жолтані М.І., Колб О.Г., Копотун І.М. та ін. Релігійна організація як учасник кримінально-виконавчої діяльності в Україні: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 162 с.
31. Забезпечення прав і свобод людини у процесі виконання кримінальних покарань: навчально-методичний посібник / укладач: Остапчук Л.Г. Чернігів: Десна Поліграф, 2021. 148 с.
32. Ковальський В.С., Чернишов Д.В., Яковець І.С. та ін. Виконання кримінальних покарань та пробації. Законодавство. Роз'яснення. Зразки документів. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 948 с.
33. Козій В.В., Петровська Л.О., Севрук Ю.Г. та ін. Пробація в Україні: науково-практичний посібник. Київ: НАПУ, 2018. 120 с.
34. Колб О.Г. Короточасні виїзди засуджених до позбавлення волі за межі колоній: навчальний посібник. Київ: Вид-во «Кондор», 2017. 190 с.
35. Колб О.Г. Корупційні та інші злочини, що вчиняються у сфері виконання покарань: кримінологічна характеристика та запобігання: навчальний посібник. Київ: ВД «Кондор», 2019. 444 с.
36. Колб О.Г., Конопельський В.Я., Новосад Ю.О. та ін. Запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються персоналом установ виконання покарань України: навчальний посібник. Одеса: ОДУВС, 2022. 192 с.
37. Колб О.Г., Конопельський В.Я., Погребна К.Ф. та ін. Громадський контроль за процесом виконання-відбування покарань в Україні: зміст, види та шляхи удосконалення: навчальний посібник. Луцьк-Куноівце: Вид-во «Терен», 2024. 256 с.
38. Колб О.Г., Копотун І.М., Савченко А.В. та ін. Запобігання злісній непокорі вимогам адміністрації установи виконання покарань: навчальний посібник. Луцьк: Волиньполіграф, 2020. 320 с.
39. Кримінально-виконавче право: навчальний посібник / укладачі: Грішин В.А., Конопельський В.Я., Резніченко Г. С. та ін. Одеса: ОДУВС, 2018. 343 с.
40. Методики та інструменти роботи з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті з законом: навчально-методичний посібник. Книга 1 / укладачі: Гейл Стідз, Тетяна Журавель. Київ: ФОП Буря О.Д., 2017. 292 с.
41. Методики та інструменти роботи з неповнолітніми, які перебувають у конфлікті з законом: навчально-методичний посібник. Книга 2 / укладачі: Гейл Стідз, Тетяна Журавель. Київ: ФОП Буря О.Д., 2017. 304 с.
42. Музика А.А., Конопельський В.Я., Письменський Є.О. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник у 2-х томах. ТОМ І. Київ: НАВС, ФОП Кандиба Т.П., 2018. 364 с.
43. Музика А.А., Конопельський В.Я., Письменський Є.О. та ін. Кримінально-виконавче право України: підручник у 2-х томах. ТОМ ІІ. Київ: НАВС, ФОП Кандиба Т.П., 2018. 622 с.
44. Організація діяльності відділів (груп, секторів, старших інспекторів) контролю за виконанням судових рішень установ виконання покарань та слідчих ізоляторів (у схемах і таблицях): методичні рекомендації / укладач: Романюк О.В. Біла Церква, 2017. 71 с.
45. Право на охорону здоров'я та медичну допомогу в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах: сучасний стан і перспективи: Інформаційно-аналітичний дайджест / упорядники: Гальцова О.В., Степанюк А.Х., Яковець І.С. та ін. Харків: Юрайт, 2022. 216 с.
46. Примаченко В.Ф., Хашев В.Г., Шаблистий В.В. та ін. Кримінально-виконавче право України: курс лекцій. Дніпро: ДДУВС, 2019. 236 с.
47. Примаченко В.Ф., Шаблистий В.В., Якименко Л.Г. Кримінологічна характеристика та запобігання проникненню заборонених предметів до установ виконання покарань: методичні рекомендації. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. 72 с.
48. Ягунов Д.В. Заборона катувань: практика Європейського суду з прав людини, стандарти та практика Європейського комітету з питань запобігання катуванням. Тюбінген; Одеса: Фенікс, 2023. 604 с.

Допоміжна література.

1. Borovyk A.V., Kolb I.O. Personal safety of the convicts: theoretical, legal and practical bases for provision and realization: the monograph. Vienna, Austria: «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, 2018. 380 p.

2. Borovyk A.V., Kolb O.H. Motives for committing corruption-related crimes and other criminal acts in penal enforcement of Ukraine: monograph. Riga. Latvia: International Book Market Ltd., 2019. 360 p.
3. Borovyk A.V., Kolb O.H. Pre-trial investigation of crimes committed in the places of imprisonment: monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2020. 304 p.
4. Borovyk A.V., Kolb O.H. Theoretical and practical problems of application in Ukraine of actions of physical force, special means and weapons to convicted, imprisoned: monograph. Riga: Izdevnieciba «Baltija Publishing», 2021. 736 p.
5. Igor Kopotun, Jozef Zat'ko. English for Prison Service Staff: monograph. Bačsky Petrovec, 2018. 307 p.
6. Автухов К.А., Степанюк А.Х., Яковець І.С. та ін. Теоретичні питання удосконалення кримінально-виконавчого законодавства України та практики його застосування: монографія. Харків: Право, 2021. 488 с.
7. Богатирьов І.Г. Нариси становлення пенітенціарної системи в Україні у працях вчених наукової школи «Інтелект»: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2021. 242 с.
8. Богатирьов І.Г. Пенітенціарна система України у ХХІ столітті: теоретико-правові та кримінально-виконавчі проблеми: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2025. 248 с.
9. Богатирьов І.Г., Боровик А.В., Шевченко А.Є. та ін. Пенітенціарна парадигма виконання покарання у виді позбавлення волі в Україні: монографія. Одеса: ВД «Гельветика», 2022. 288 с.
10. Богатирьов І.Г., Олефір Л.І., Остапчук Л.Г. та ін. Пробація: 10 років змін та досягнень: колективна монографія. Чернігів: Пенітенціарна академія України, 2025. 272 с.
11. Богатирьов І.Г., Пузирьов М.С., Шкута О.О. Доктрина пенітенціарного права України: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2017. 236 с.
12. Боднар І.В., Денисова Т.А., Пузиревський М.В. та ін. Душпастирська опіка в органах та установах виконання покарань: колективна монографія / за заг. ред. д.п.н., проф. О.М. Тогочинського. Чернігів: Академія ДПтС, 2019. 382 с.
13. Боднар І.В., Попружна А.В., Пузирьов М.С. та ін. Правові засади приведення умов тримання в слідчих ізоляторах ув'язнених та засуджених у відповідність до європейських стандартів: колективна монографія / за заг. ред. В.Ф. Пузирного. Чернігів: Пенітенціарна академія України, 2023. 168 с.
14. Боровик А.В., Головкін Б.М., Колб О.Г. та ін. Запобігання потраплянню у місця позбавлення волі заборонених предметів: кримінологічні та кримінально-виконавчі засади: навчальний посібник. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 400 с.
15. Боровик А.В., Колб О.Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Луцьк: «Волиньполіграф», 2018. 340 с.
16. Боровик А.В., Колб О.Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Вид. 2-ге, виправ. і допов. Луцьк: «Волиньполіграф», 2020. 400 с.
17. Боровик А.В., Колб О.Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Вид. 3-тє, виправ. і допов. Одеса: ВД «Гельветика», 2021. 468 с.
18. Бурдіна Т.В. Ефективність заходів заохочення і стягнення, які застосовуються до неповнолітніх осіб, засуджених до позбавлення волі: психологічні та юридичні аспекти: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2025. 406 с.
19. Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. Т. 18: Кримінологія. Кримінально-виконавче право. 2019. 544 с.
20. Ворожбіт-Горбатюк В.В., Кернякевич-Танасійчук Ю.В., Пивоваров В.В. та ін. Дотримання прав людини при виконанні покарань і поводженні із засудженими в Україні: виклики, завдання, рішення в умовах воєнного стану: монографія. Харків: Право, 2024. 331 с.
21. Ворожбіт-Горбатюк В.В., Пивоваров В.В., Яковець І.С. Право засуджених на освіту в установах виконання покарань: виклики, рішення, перспективи: монографія. Харків: Право, 2023. 110 с.

22. Гальцова О.В., Степанюк А.Х. Принцип поваги до прав і свобод людини у кримінально-виконавчому законодавстві, виконанні і відбуванні покарань: монографія. Харків: Право, 2020. 224 с.
23. Глушков В.О., Козакова І.В. Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання у виді позбавлення волі за законодавством України та Держави Ізраїль: монографія. Київ, 2019. 180 с.
24. Головкін Б.М., Колб О.Г., Копотун І.М. та ін. Запобігання кримінальним правопорушенням, що вчиняються персоналом установ виконання покарань: монографія. Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. 300 с.
25. Гритенко О.А. Прогресивна система виконання та відбування покарання у виді позбавлення волі: теоретичні та правові аспекти: монографія. Одеса: ОДУВС, 2020. 431 с.
26. Гусак А.П. Пробація щодо неповнолітніх в Україні: монографія. Київ: 7БЦ, 2024. 388 с.
27. Данильченко П.Ю. Кримінальний радикалізм в установах виконання покарань: монографія. Харків: Факт, 2024. 204 с.
28. Денисова Т.А., Павлов В.Г. Кримінально-виконавче забезпечення виконання покарань у виді позбавлення волі: теоретичні та прикладні проблеми: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 376 с.
29. Довідник про автореферати дисертацій з проблем кримінального права, кримінології та кримінально-виконавчого права, що знаходяться у фондах Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого та Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського / автори-укладачі: Денисов С.Ф., Мартиненко А.О. Чернігів: Академія ДПтС, 2017. 392 с.
30. Долгов А.Г., Шкута О.О. Виправлення засуджених до позбавлення волі на певний строк: монографія. Одеса: Вид-во «Юридика», 2026. 188 с.
31. Житник Г.В., Колб О.Г., Левченко О.Ю. Виконання та відбування покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю (за матеріалами органів пробації): монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 151 с.
32. Жолтані М.І., Колб О.Г., Копотун І.М. Релігійні організації і релігійне виховання як учасник кримінально-виконавчих правовідносин: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т.П., 2018. 190 с.
33. Іваненко С.В., Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. та ін. Українсько-англійський / англійсько-український словник юридичних термінів: близько 10 тис. термінів. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 316 с.
34. Іваненко С.В., Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. та ін. Українсько-німецький / німецько-український словник юридичних термінів: близько 10 тис. термінів. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 326 с.
35. Іваненко С.В., Коломоєць Т.О., Колпаков В.К. та ін. Українсько-французький / французько-український словник юридичних термінів: близько 10 тис. термінів. Запоріжжя: ВД«Гельветика», 2017. 328 с.
36. Кернякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-виконавча політика України: монографія. Івано-Франківськ: ПНУ ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.
37. Колб І.О. Соціально-правова природа застосування в Україні до засуджених, позбавлених волі, заходів вгамування: монографія. Луцьк: Вид-во «Терен», 2019. 546 с.
38. Колб О.Г., Конопельський В.Я., Погребна К.Ф. Громадський контроль за процесом виконання – відбування покарань в Україні: поняття, сутність і зміст та шляхи удосконалення: монографія. Одеса: ОДУВС, 2024. 288 с.
39. Коломієць Н.В. Заохочення у кримінально-виконавчому праві: теоретико-прикладний аспект: монографія. Чернігів, 2017. 400 с.
40. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К., Хом'як Т.В. та ін. Українсько-польський / польсько-український словник юридичних термінів: близько 10 тис. термінів. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 308 с.
41. Коломоєць Т.О., Колпаков В.К., Хом'як Т.В. та ін. Українсько-російський / російсько-український словник юридичних термінів: близько 10 тис. термінів. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 336 с.
42. Кримінально-виконавче право. Словник-довідник / автори-упорядники: С.Ф. Денисов, Т.А. Денисова, М.В. Пузиревський. Чернігів: Десна Поліграф, 2020. 712 с.

43. Кримінально-виконавче право: кросворди / Укладачі: Денисов С.Ф., Клещ О.В. Чернівці: Академія ДПіС, 2017. 229 с.
44. Кубрак Р.М., Лень В.В. Кримінально-виконавча характеристика засуджених з психічними відхиленням до позбавлення волі на певний строк: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 272 с.
45. Кубрак Р.М., Лень В.В. Засуджені з психічними відхиленнями до позбавлення волі на певний строк: стан, тенденції, перспективи: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2019. 412 с.
46. Кузьменко О.В., Омельченко А.В., Шульженко Ф.П. та ін. Формування оптимальної моделі залучення засуджених до праці: монографія. Київ: ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана», 2022. 441 с.
47. Ліховіцький Я.О. Персонал органів та установ виконання покарань як суб'єкт виконання покарань в Україні: монографія. Луцьк: ПП Іванюк В.П., 2017. 556 с.
48. Логвиненко Є.С., Логвиненко І.А. Покарання в праві держав Стародавнього світу: монографія. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 252 с.
49. Людвік В.Д., Хашев В.Г., Шаблистий В.В. та ін. Кримінально-виконавче право України: практикум: навчальний посібник. 2-ге вид., перероб. та допов. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2018. 180 с.
50. Марчук В.Т., Богатирьова О.І. Довічне позбавлення волі в Україні: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2021. 228 с.
51. Матвійчук М.А. Іоаннікій Малиновський та його концепція історії кримінально-виконавчого права: монографія. Одеса: ВД «Гельветика», 2022. 248 с.
52. Михайлик Д.О., Тагієв С.Р. Процесуальні дії суду в кримінально-виконавчому процесі України: монографія. Чернівці: Десна Поліграф, 2019. 176 с.
53. Михайлик О.Г. Насильство в установах виконання покарань України: теорія і практика: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2019. 434 с.
54. Музика А.А., Письменський Є.О., Яковець І.С. та ін. Інститут помилування в Україні та світі: монографія. Київ: ФОП Кандиба Т.П., 2018. 173 с.
55. Назимко Є.С., Пономарьова Т.І. Звільнення неповнолітніх від покарання та його відбування у кримінальному та кримінально-виконавчому праві України та Польщі: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2018. 212 с.
56. Ніколаєнко Т.Б. Теоретико-правові засади призначення та виконання спеціальних покарань щодо військовослужбовців: монографія. Хмельницький: Вид-во «НАДПСУ», 2018. 564 с.
57. Ніколаєнко Т.Б. Теоретико-правові засади призначення та виконання спеціальних покарань щодо військовослужбовців: монографія. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2019. 520 с.
58. Новосад Ю.О. Прокуратура України як учасник кримінально-виконавчої діяльності: монографія. Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2019. 462 с.
59. Осауленко А.О. Законодавчі основи становлення та розвитку кримінально-виконавчої системи України (1990–2005 рр.): монографія. Київ: Вадекс, 2019. 450 с.
60. Пилипенко Д.О. Принципи кримінально-виконавчого права: теоретико-правове дослідження: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2023. 428 с.
61. Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія / редкол.: О.В. Петришин (голова редкол.), В.А. Журавель (заст. голови редкол.), Н.С. Кузнєцова (заст. голови редкол.) [та ін.]. Харків: Право, 2021. 680 с.
62. Прасов О.О. Забезпечення немайнових прав осіб, засуджених до позбавлення волі (кримінально-виконавчі засади): монографія. Запоріжжя: КПУ, 2020. 406 с.
63. Пузирьов М.С. Порівняльний аналіз виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк в Україні та зарубіжних країнах: монографія. Київ: ВД «Дакор», 2018. 514 с.
64. Разиграєв О.В. Світ за ґратами. Пенітенціарна система на Волині та в Галичині у 1918–1939 роках: монографія. Дрогобич: Коло, 2023. 688 с.
65. Свиначенко Ю.П., Шкута О.О. Пенітенціарна ресоціалізація засуджених до позбавлення волі на певний строк: монографія. Одеса: Юридика, 2025. 186 с.

66. Сікун А.М. Кримінально-виконавчі засади праці засуджених в Україні в умовах воєнного стану: монографія. Київ. ВД «Дакор», 2025. 244 с.
67. Сокальська О.В. Еволюція пенітенціарних систем у контексті розвитку ідей виправного покарання (XVI — перша половина XIX століття): монографія. Київ: Publish Pro, 2025. 644 с.
68. Спільник С.І. Кримінологічна діяльність Державної кримінально-виконавчої служби України: монографія. Дніпро: Видавець Біла К.О., 2021. 396 с.
69. Стрелюк Я.В. Запобігання кримінальним правопорушенням у виправних колоніях в Україні: монографія. Київ: Вид-во «Людмила», 2021. 404 с.
70. Сучасний українсько-англійський словник / укладачі: Борисенко І.І., Конопчук Н.М., Сасенко В.В. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 624 с.
71. Тимошенко В.І. Злочин, злочинність і покарання в історії політико-правової думки: монографія. Київ: 7БЦ, 2023. 216 с.
72. Тюремне населення країн світу: довідник. Укладачі: Денисов С.Ф., Денисова Т.А., Литвинов О.М. та ін. Харків: Панов; Кримінологічна асоціація України, 2020. 474 с.
73. Українська правнича енциклопедія / За заг. ред. В.М. Тертишника, Л.Р. Наливайко, А.Є. Фоменко, В.В. Ченцова. Київ: Алерта, 2023. 768 с.
74. Устюжанінова О.Т., Шкута О.О. Державна кримінально-виконавча служба України: теорія і практика: монографія. Херсон: ВД «Гельветика», 2021. 216 с.
75. Цехан Д.М. Оперативно-розшукова протидія злочинності в у місцях позбавлення волі: монографія. Одеса: «Юридична література», 2021. 296 с.
76. Човган В.О. Обмеження прав в'язнів: правова природа та обґрунтування: монографія. Харків: Права людини, 2017. 608 с.
77. Шепітько В.Ю. Юридична психологія: словник-довідник. Харків: Право, 2025. 256 с.
78. Шкута О.О. Пенітенціарна система України: теоретико-прикладна модель: монографія. Херсон: ВД «Гельветика», 2017. 366 с.
79. Ягунов Д.В. Пенітенціарна політика як складова соціального контролю: монографія. Одеса: Фенікс, 2020. 674 с.
80. Якименко Л.Г., Шаблистий В.В. Запобігання проникненню заборонених предметів до установ виконання покарань: монографія. Дніпро: ДДУВС; Ліра ЛТД, 2017. 168 с.

Нормативно-правові акти

1. Загальна декларація прав людини, прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
2. Конвенція ООН проти корупції 2003 року. Конвенцію ратифіковано із заявами Законом від 18 жовтня 2006 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_c16.
3. Резолюція Генеральної Асамблеї ООН №62/153 (2008), п. 10. Режим доступу: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc>
4. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_207.
5. Конвенція про кіберзлочинність // Офіційний вісник України. – 2007. – №65. – Ст. 2535.

Національні нормативно-правові акти

1. Конституція України : оф. Вид. / Верхов. Рада України. К.: Алерта, 2018. – 112с.
2. Кримінально-виконавчий кодекс України. Правила внутрішнього розпорядку установ виконання покарань: станом на 30 січ. 2019р. Харків : Право, 2019.- 240с.

3. Кримінально-виконавчий кодекс України: Закон України від 11 лип. 2003 р. № 1129-IV. Верховна Рада України. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1129-15> (дата звернення: 19.05. 2021).

4. Про Державну кримінально-виконавчу службу України : Закон України від 23 черв. 2005 р. № 2713-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 30

5. Про схвалення Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України: розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 р. № 654-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/654-2017-%D1%80> (дата звернення: 19.05.2021).

6. Проект Закону України «Про пенітенціарну систему» URL: <https://minjust.gov.ua/m/13102020-povidomlennya-pro-provedennya-publichnogogromadskogo-obgovorennya-proektu-zakonu-ukraini-pro-penitentsiarnu-sistemu> (дата звернення: 12.08.2020).

4. Указ Президента України від 15.03.2016 №96/2016 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року «Про Стратегію кібербезпеки України». URL: <http://www.president.gov.ua/documents/962016-19836>.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет:

1. Веб-портал «Єдиний державний реєстр судових рішень». URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>

2. Веб-портал «ЛІГА-ЗАКОН». URL: <https://ips.ligazakon.net/>

3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Розділ «Рішення уряду». URL: <https://www.kmu.gov.ua/npasearch/>

4. Офіційне інтернет-представництво Президента України. Розділ «Документи». URL: <https://www.president.gov.ua/documents/all/>

5. Офіційний веб-портал «Судова влада України». URL: <https://court.gov.ua/>

6. Офіційний веб-портал Бюро економічної безпеки України. URL: [tps://esbu.gov.ua/](https://esbu.gov.ua/)

7. Офіційний веб-портал Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

8. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. Розділ «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/>

9. Офіційний веб-портал Вищого антикорупційного суду. URL: <https://hcac.court.gov.ua/hcac/>

10. Офіційний веб-портал Вищої ради правосуддя. URL: <https://hcj.gov.ua/>

11. Офіційний веб-портал Державного бюро розслідувань. URL: <https://dbr.gov.ua/>

12. Офіційний веб-портал Державної кримінально-виконавчої служби України. URL: <https://kvs.gov.ua/>

13. Офіційний веб-портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>

14. Офіційний веб-портал Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua/>

15. Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. Розділ «Рішення Європейського суду з прав людини». URL: <https://minjust.gov.ua/m/rishennya-schodo-ukraini-vineseni-evropeyskim-sudom-z-prav-lyudini/>

16. Офіційний веб-портал Національного антикорупційного бюро України. URL: <https://nabu.gov.ua/>

17. Офіційний веб-портал Національної академії правових наук України. URL: <https://nals.com.ua/>

18. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

19. Офіційний веб-портал Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>

20. Офіційний веб-портал Офісу Генерального прокурора. URL: <https://gp.gov.ua/>

21. Офіційний веб-портал Пенітенціарної академії України. URL: <https://pau.edu.ua/>

22. Офіційний веб-портал Ради національної безпеки і оборони України.
URL: <https://www.rnbo.gov.ua/>
23. Офіційний веб-портал Служби безпеки України. URL: <https://esbu.gov.ua/>